

Råholtbråtan barnehage

Trygge barn som vil, kan og tør

Årsplan barnehageåret 2021 - 2022

Adresse:

Råholtbråtan barnehage
Råholtbråtan 2
2070 Råholt

Styrer, Ellen Drtina

Tlf: 66 10 78 20

Mobil: 98 64 29 29

ellen.drtina@eidsvoll.kommune.no

Veslefrikk	48 10 57 42
Tommeliten	48 09 08 17
Askeladden	47 78 99 83
Tyrhans	98 90 67 34

Eik	48 07 54 30
Bjerk	48 06 44 56
Gran	48 07 73 08
Furu	90 36 92 44
Hassel	96 94 89 08

Innholdsfortegnelse

1.	Innledning	s.2
2.	Kort om barnehagen	s.3
3.	Barnehagens verdigrunnlag	s.6
4.	Barnehagens formål og innhold	s.9
5.	Barns medvirkning	s.12
6.	Samarbeid mellom hjem og barnehage	s.12
7.	Overganger	s.13
8.	Barnehagen som pedagogisk virksomhet	s.14
9.	Barnehagens arbeidsmåter	s.14
10.	Satsingsområder	s.15
11.	Progresjonsplan for de 7 fagområdene	s.17
12.	Årshjul for realfag	s.20
13.	Oversikt over året 2020 – 2021	s.37

1 INNLEDNING

I årsplanen har vi beskrevet barnehagens organisering og pedagogiske ståsted samt våre planer for driften. Årsplanen skal være et arbeidsredskap for personalet og en informasjon til foreldrene. Årsplanen skal dessuten vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold til praktisk arbeid i hverdagen.

Årsplan for 2021 – 2022 baseres på Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Råholtbråtan barnehage skal i året som kommer arbeide videre med våre verdier, vårt læringssyn og vår visjon: Trygge barn som vil, kan og tør. Vi ønsker dessuten at visjonen skal gjelde også de ansatte, slik at de også blir enda tryggere i sitt arbeid og ser hvordan vi får våre verdier fram i arbeidet med barna.

Ansatte i barnehagen skal benytte årsplanen med progresjonsplan som et arbeidsdokument i det daglige arbeidet. Mer detaljerte planer vil bli gitt fra hver avdeling gjennom hele året. Arbeidet vil evalueres avdelingsvis på eget skjema hver måned. Årsplanen er fastsatt av barnehagens samarbeidsutvalg.

Fra mars 2020 har verden vært preget av pandemi og smitteverntiltak. I den daglige driften vil myndighetenes beslutninger i forhold til smittevern prege barnehagens drift. Dette har vi ikke kommentert i de ulike kapitlene.

2 KORT OM BARNEHAGEN

Informasjon om Råholtbråtan barnehage

- Eies og drives av Eidsvoll kommune.
- Åpningstiden er fra kl. 06.30 – 16.30
- Barnehagen består av 2 bygg: Rødt hus og Brunt hus.
- I Rødt hus er avdelingene Tommeliten, Veslefrikk, Tyrihans og Askeladden. Det er 12 barn i alderen 0 – 2 år på hver av de 4 avdelingene. Avdelingene disponerer 2 fellesrom, slik at det er gode muligheter for å dele i små grupper.
- I Brunt hus er det på hver av avdelingene Eik og Bjørk 13 barn i alderen 2 – 3 år. På Gran og Hassel vil det være 18 barn i alderen 3 – 5 år. På furu er det 18 barn i alderen 5 – 6 år.
- Både Rødt og Brunt hus har moderne kjøkken hvor vi har god mulighet til å tilrettelegge for et variert kosthold.
- Avdelingene i Brunt hus vil disponere et fellesrom i tillegg til egen avdeling.
- Barnehagen har et stort og variert uteområde med mange lekeapparater, sykkelbane, husker og tipier.
- De yngste barna har et eget uteområde med lekeutstyr tilpasset alder.
- Rett utenfor barnehagen har vi tilgang til en ball-binge som kan sprøytes til skøyteis om vinteren. På samme område er det en grillhytte barnehagen kan benytte.
- Vi har kort vei til skogen. På Ladderud har vi 2 lavvoer i tre med vedovner. Utenfor lavvoene har vi bål plass. Området brukes store deler av året.
- De fem avdelingene i Brunt hus har fast turdag 1 dag i uken. De yngste går også på tur, men må ta noen ekstra hensyn i forhold til barnas utvikling og alder.
- Barnehagen er en trafikksikker barnehage.

Dagsrytme:

06.30	Barnehagen åpner. Vi spiser frokost som barna har med i matpakke hjemmefra. Lek og aktiviteter på avdelingene.
10.30	Lunsj for de yngste barna
11.00	Lunsj for andre avdelinger.
11.45	Hvile, lek og aktiviteter, inne/ ute.
14.00	Frukt og brød/ knekkebrød.
14.30	Lek og aktiviteter, inne/ ute.
16.30	Barnehagen stenger.

Måltider:

- Frokosten er mellom kl. 06.30 – 08.30
- Barna kan velge mellom melk og vann som drikke til alle måltidene.
- Til lunsj serveres det varmmat 3 ganger i uken. Vi får maten fra Vilberg helsetun. Se egen meny på MyKid. De andre dagene dekker vi på bordet med grovt brød og pålegg som for eksempel leverpostei, gulost, div tubeoster, brunost, kyllingpølse, fårepølse, makrell i tomat og tunfisk. Det serveres varm mat minst 3 ganger hver uke. De yngste barna får tilbud om grøt ved behov.
- På ettermiddagen får barna servert et enkelt måltid bestående av brød/ knekkebrød og frukt.

Soverutiner/oppbevaring av vogner:

- Barna sover ute i vogn, ofte i vognhuset.
- Barnehagen har egen rutinebeskrivelse for organisering av vognavt og tilsyn når barna sover. I tillegg bruker vi baby-call.
- Vognhuset låses hver ettermiddag slik at det ikke er nødvendig å ta med vognene hjem.
- Vi anbefaler at vognene tas med hjem for tørking ved behov. Det er fare for at det kan gå jordslag i vognene ved mye fuktig vær. Dette gjelder særlig høst/ vinter.

MyKid og IST direkte

- Barnehagen bruker den digitale plattformen MyKid for å gi informasjon til foresatte. På My Kid skrives det nyhetsbrev, dagsrapporter og det legges ut bilder fra ditt barns avdeling. Barna blir krysset inn og ut når de kommer og går, og noen avdelinger registrerer soving.
- Når barnet starter i barnehagen, får foreldrene et brukernavn til MyKid fra barnehagen.
- Hver avdeling har i tillegg mobiltelefon hvor man kan ringe og sende sms.
- Barnehagen bruker den digitale plattformen IST Direkte til å registrere barna når de kommer/ går hver dag.

Trafikksikker barnehage:

- Vi stiller krav til godkjent sikringsutstyr ved kjøp av transporttjenester.
- Alle barn har refleks-vest når vi går på tur, dette for å være mest mulig synlig for trafikanter og andre som ferdes i trafikken.
- På turer til fots er det alltid en voksen som går først, og en voksen som går bakerst. Når det er flere med, går en voksen også midt i barnegruppa.
- Barna holder i en hånd eller et tau.
- Når vi skal krysse veien, går vi alltid på fotgjengeroverganger. En voksen går først ut i vegbanen og stopper trafikken, her benyttes refleks-vest og trafikk-flagg. Den voksne blir stående til alle har gått over. Når bilene står helt i ro, lar vi barna krysse veien.
- Barna har egne samlinger der trafikkregler er i fokus.

- Barnehagen stiller krav til foreldrene om at barna skal være forskriftsmessig sikret i bil eller i annet fremkomstmiddel. Vi plikter å kontakte politiet dersom dette ikke overholdes.
- Av sikkerhetsgrunner ber vi alle rygge på plass når de parkerer. Motoren skal aldri gå på tomgang på barnehagens parkeringsplass.
- Trafikksikkerhet skal alltid være et punkt på det første foreldremøtet hver høst.

Råholtbråtan barnehage er en Solvennbarnehage.

- Foreldrene må smøre barna hjemme før de kommer i barnehagen.
- Barnehagen smører barna godt med solkrem med minst faktor 20 før vi går ut etter lunsj.
- Vi tar pauser fra sola og sørger for at aktiviteter og lek kan skje i skyggen.
- Vi passer på at barna har på lette klær og noe på hodet

Ved sykdom, fravær og ferie:

- Ved fravær må foreldrene gi beskjed til barnehagen så tidlig som mulig før personalets morgenmøte kl. 08.30. Det hjelper oss med organisering av dagen.
- Til jul, påske og sommer må alle melde hvilket behov de har for åpen barnehage. I disse periodene vil barnehagen slå sammen avdelinger.

Bursdag:

- Vi vektlegger at bursdagsbarnet skal få være i sentrum. Barna får en krone på hodet og en egen bursdagssamling.
- Barnehagen tilbyr en ispinne til hvert av barna på avdelingen/ gruppen. Dersom foresatte ønsker å ta med noe annet, er det helt greit.
- **Vi ber foreldrene dele ut bursdagsinvitasjoner privat.** Barnehagen gir gjerne råd til foreldrene dersom de lurer på hvem de skal invitere. Vi minner om at det å bli utelatt fra en bursdag, hvor alle jevnaldrende er invitert, kan være svært vondt for et barn.

Samarbeid og besøk til andre avdelinger:

- For å gi et best mulig barnehagetilbud har vi gode rutiner for samarbeid mellom avdelingene. Barna vil i løpet av en dag møte ansatte fra ulike avdelinger.
- Barna får muligheten til å gå på besøk til andre avdelinger og være der deler av dagen dersom det ønskes. De kan også være med andre avdelinger på tur, dersom det passer slik.

Andre personer du vil møte:

- Barnehagen samarbeider med spesialpedagoger, fysioterapeuter, logoped m.fl.
- Råholtbråtan barnehage har partneravtale med Høgskolen Innlandet (Hamar). Det vil si at flere av pedagogene er veiledere for studenter hvert år.
- Råholtbråtan barnehage er praksisbarnehage for lærlinger.

- Barnehagen kan tilby plass til personer fra Nav ol som ønsker arbeidstrening og/eller språktrening.
- Du vil også i perioder treffe elever fra videregående skole og ungdomsskole som har behov for praksisplass.

BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

3. RÅHOLTBRÅTANS VERDIGRUNNLAG/ VERDIPLATTFORM

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.» Rammeplanen s. 7

Råholtbråtan barnehage skal kjennetegnes av trygge, omsorgsfulle, tilstedeværende og lekende voksne. Barn skal oppleve å bli sett med positive øyne, og vi har fokus på lek og lekens egenverdi. De voksne skal være støttende stillas for barna, og barn og voksne møtes med respekt og anerkjennelse.

Vi mener at alle barn er like verdifulle og vårt mål er at alle skal gis de beste utviklingsmuligheter i forhold til egne forutsetninger. Vi tror at barn lærer best ved å delta og har som mål å la barna selv få ta aktivt del i egen læring.

Barnehagens verdigrunnlag danner grunnmuren i vårt arbeid, og alt vi gjør skal ta utgangspunkt i dette. På samme måte som vi skal ha et godt fundament å stå på, må vi ha noe å strekke oss etter, en visjon vi kan jobbe mot. Råholtbråtan barnehages visjon er: «Trygge barn som vil, kan og tør».

Videre i rammeplanen står det: «Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse»
Hvordan vi jobber med visjonen, verdiene og holdningene våre for at barna skal oppleve de i hverdagen, er beskrevet i punktene 3a til 3f.

3a Barn og barndom

- Barna skal møtes med anerkjennelse, respekt og trygghet i forhold til sitt eget utviklingsnivå.
- Barna skal oppleve glede, vennskap og lek.
- Ansatte skal se bakenforliggende årsaker til barnets adferd, hva har barnet behov for.
- Barna skal aktivt delta i fellesskap med andre utfra sine forutsetninger.
- Barna skal møtes med empati og gis mulighet til å videreutvikle sin egen evne til empati og tilgivelse.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte tar ansvar, gir omsorg og veiledning til barna når de trenger det.
- Barna lærer å ha respekt for seg selv og andre ved at ansatte anerkjenner barnets følelser, hjelper barnet til å sette ord på egne følelser og hjelper dem til å lytte og respektere andre.
- Ansatte tilrettelegger for variert lek og et inkluderende miljø.
- Barna skal møte ansatte som bidrar til livsglede og tro på egne evner
- Ansatte har barns beste i fokus når vi tar avgjørelser

3b Demokrati

- Barna skal få ytre seg, bli hørt og få medvirke i egen hverdag.
- Barnet skal utvikle en forståelse for samfunnet som barnet er en del av.
- Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal hjelpe barna med å se muligheter og konsekvenser av egne valg.
- Barna skal lære toleranse for ulikheter blant mennesker.
- Barnehagen skal fremme et demokratisk fellesskap der hvert enkelt barn skal oppleve å bli respektert, hørt og blir gitt anledning til å påvirke sin egen hverdag.

3c Mangfold og gjensidig respekt

- Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.
- Barnehagen skal by på varierte impulser, opplevelser og erfaringer gjennom lokale, nasjonale og internasjonale perspektiver.
- Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Sette fokus på kultur, høytider og markeringer fra ulike religioner som er representert i barnegruppen.
- Personalet skal sammen med barna undre seg over filosofiske livssynsspørsmål som kommer naturlig.
- Snakke med barna, ikke til barna.
- Verbal og non-verbal kommunikasjon skal samsvare.

3d Likestilling og likeverd

- Alle barn skal ha mulighet til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i barnehagen.
- Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.
- Personalets holdninger skal formidle og fremme likeverd og likestilling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Fremme hvert enkelt barns positive sider.
- Se mangfoldet i gruppen og hva alle har å bidra med.
- Lik behandling er ikke alltid rettferdig behandling.

3e Bærekraftig utvikling

- Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- Barna skal lære å bruke, og ta vare på det materiellet vi har.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.
- Barna skal få kjennskap til naturens mangfold og kretsløp.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna er med å kildesortere.
- Barna får lov å være med på forskjellige oppgaver i hverdagen, der de lærer å bruke og ta vare på gjenstander og redskaper.
- Gjennom filosofiske samtaler med barna undrer vi oss over ting som skjer i naturen.

3f Livsmestring og helse

- Barnehagen skal fremme barnas fysiske og psykiske helse.
- Barnet skal bli kjent med og sette ord på egne følelser og gjenkjenne andres følelser.
- Barna skal lære å mestre motgang og utfordringer.
- Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi.
- Barnehagen skal forebygge krenkelse og mobbing.
- Barnehagen skal være en arena der barna får fremme sin bevegelsesglede og motoriske utvikling.
- Barnehagen skal legge til rette for hvile i løpet av dagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- De voksne i barnehagen har samtaler med barna om ulike følelser.
- Vi snakker med barna om hvordan de ønsker at barnehagehverdagen skal være.
- Vi har samtaler med barna om hvordan man er en god venn og hvordan man skal være mot hverandre.
- Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette.
- Barnehagen skal legge til rette for ulike fysiske miljøer.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barnas allsidige utvikling. Barnehagen skal være en kulturarena hvor barna er medskapere av egen kultur i en atmosfære preget av humor og glede.» Rammeplanen side 19.

I Råholtbråtan barnehage har leken et sentralt fokus. Leken gir barna muligheten til å oppleve seg selv som en del av fellesskapet i barnegruppen. I leken viser barna empati, som betyr evnen til å sette seg inn i andres følelser og opplevelser. Empati er en verdifull egenskap som handler om det gode samspillet og de gode relasjonene. Leken skaper også medvirkning mellom barn-barn og voksne- barn, dette gir gode muligheter for læring og mestringsopplevelser.

Råholtbråtan barnehage skal være et sted der barna skal få lov å ha en allsidig men trygg hverdag. De ansatte i barnehagen er støttende stilas for barna. Vi hjelper dem, trøster, støtter og gir dem utfordringer når de trenger det. Det barna ikke mestrer i dag klarer de alene i morgen.

Hvordan vi i Råholtbråtan barnehage har valgt å jobbe med omsorg, lek, danning, sosial kompetanse, kommunikasjon og språk kan man lese om i punktene 4a til 4f.

4a Omsorg

- Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, for utvikling av empati og nestekjærlighet.
- Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.
- Barnehagehverdagen skal preges av omsorgsfulle relasjoner mellom barn og personalet, og mellom barna.

• **Våre tiltak for å oppnå dette:**

- De voksne i barnehagen er anerkjennende, viser interesse og lytter til barnas behov.
- Barna skal føle mestring ved hjelp av støttende stilas og trygge voksne.
- I hverdagen lærer vi barna å se andres perspektiv og samtidig kunne hevde sine egne meninger.
- I barnehagen tilrettelegger vi for fellesskapsfølelse gjennom gode relasjoner og fellesaktiviteter i hele barnehagen.

4b Lek

- Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.
- Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.
- Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.
- Lek er vårt satsingsområde. Det står mer utfyllende om lek i kap. 10.

• Våre tiltak for å oppnå dette:

- De voksne er gode rollemodeller, følger barnas initiativ og legger til rette for barns fantasi og kreativitet i leken.
- Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas interesser og tilrettelegge for gode lekemiljøer både sosialt og språklig.
- Barnehagen skal gi barna felles opplevelser og erfaringer gjennom ulike aktiviteter. Disse erfaringene kan barna ta med seg videre inn i leken.

4c Danning

- Barnehagen skal bidra til å legge grunnlag for at barna kan utvikle seg til modige, selvstendige og ansvarlige deltakere i et demokratisk fellesskap.
- Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.
- Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

• Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilrettelegger for at hvert barn blir hørt for egne meninger, ønsker og følelser med utgangspunkt i demokratiets prinsipper.
- Barnehagen tilrettelegger for at barna blir kjent med egen og andres kulturer og mangfoldet rundt oss. Vi markerer de ulike høytidene som er representert i barnehagen.
- Vi støtter barna i deres prosess, i utviklingen mot å bli selvstendige og trygge med mennesker i valgene de tar.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap

4d Læring

- Barna skal få oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.
- Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling.
- Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.
- Barna skal gjennom å bruke alle sine sanser og hele kroppen, få undersøke, oppdage og utvide perspektiver og få ny innsikt.

• Våre tiltak for å oppnå dette:

- Personalet er bevisst på å legge til rette for gode lekestasjoner og et læringsmiljø ut i fra barnets alder der de får oppleve glede og inspirasjon.
- Vi i barnehagen skal sørge for at barna får rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser gjennom samhandling med andre.
- Vi er tilstedeværende voksne som ser barnas interesser og idéer og løfter dem frem.
- Vi benytter oss av ulike nærmiljøer for å gi barna mulighet til fysisk og motorisk utfoldelse, samt utforske med sansene sine for å utvide perspektivene.

4e Vennskap og fellesskap

- Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.
- Alle barn skal kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne.
- Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.
- Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

• Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal fremme gode relasjoner mellom barna gjennom lek og samspill.
- Vi bygger opp barnas selvfølelse ved å legge vekt på positive handlinger, bygge opp under at de hører til og er verdifulle og gode nok.
- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.
- Vi skal hjelpe barna til å forstå egne og andres følelser og behov.
- Vi skal støtte barna til å løse egne konflikter, gjennom å være gode rollemodeller.
- Vi skal tilrettelegge for samlende aktiviteter med samarbeid i fokus.
- Vi skal bidra til at barna utvikler et positivt selvbilde
- Vi voksne er til stede i leken for å forebygge mobbing og diskriminering. Vi støtter og veileder barna i å sette egne grenser og respektere andres grenser.

4f Kommunikasjon og språk

- Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling.
- Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening.
- Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk.
- Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

• Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi tilpasser grupper og aktiviteter ut ifra barnas egne forutsetninger.
- Vi bruker språket til å skape relasjoner, uttrykke følelser, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.
- Vi ansatte er bevisste på bruk av språket, vi fokuserer på å bruke et tydelig og aktivt språk i alle situasjoner gjennom dagen.
- Vi stimulerer språket ved å bruke sang, bøker, regler, rim, billedbøker, fabler og gåter.
- Vi skaper gode samtaler mellom barn og voksne ved å reflektere og stille spørsmål.
- Vi gjenkaller opplevelser og øver oss på å snakke i større grupper.

5. BARNES MEDVIRKNING

- Barnehagen skal tilrettelegge for medvirkning tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.
- Barna skal få mulighet til å delta i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barna blir sett, hørt, bekreftet og oppmuntret av tilstedeværende og tilgjengelige voksne.
- Barn og voksne planlegger og gjennomfører hverdagslige aktiviteter sammen.
- Barna tar egne valg, samtidig som de må forholde seg til fellesskapets interesser.

6. SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
- Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene.
- Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foresatte til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.
- Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Daglig kontakt med foreldre/foresatte.
- Oppstartsamtale ved tilvenning. Tilbud om foreldresamtaler.
- Personalet informerer og dokumenterer via IST Direkte og ved oppslag på avdelingen.
- I løpet av barnehageåret gjennomføres 2 foreldremøter, ett på høsten og ett på våren.
- Samarbeidsutvalget (SU), dvs. representanter fra foreldre, eier og ansatte, møtes ca. 3 ganger i året. SU diskuterer barnehagens drift, pedagogiske innhold og godkjenner årsplanen.
- Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. I tillegg arrangerer FAU julefest og sommerfest i samarbeid med barnehagen.
- Barnehagen gjennomfører brukerundersøkelse og utarbeider tiltaksplaner i forhold til resultatet.

7. OVERGANGER

Overganger i barnehagen er når barna begynner i barnehagen, når de bytter avdeling, og når de begynner på skolen. Vi legger stor vekt på å trygge barna i overgangssituasjoner, og ha god informasjon til foreldrene.

7a Når barnet begynner i barnehagen

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rett for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.
- Barnehagen har rutiner som gir tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.
- Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Det holdes foreldremøte i juni hvert år for nye foreldre.
- Oppstartdato avtales mellom foreldre og pedagogisk leder i forbindelse med nevnte foreldremøte.
- Foresatte må sette av minimum tre dager for tilvenning.
- Alle barn som begynner i barnehagen får to kontaktpersoner. Hvem disse personene er, blir så sant det er mulig opplyst om i velkomstbrevet som sendes ut til barnet og foreldrene/ barnets foresatte.
- Alle tilvenninger ved oppstart tilpasses individuelt på barnets premisser, der de første dagene skal være korte.
- Foreldrene innkalles til oppstartsamtaler i løpet av den første tiden i barnehagen. Det som skal tas opp skal presenteres skriftlig for foreldrene i innkallingen.

7b overganger innad i barnehagen

- Ved bytte av barnegruppe, skal personalet sørge for at barn og foreldre får tid og rom for å bli kjent med nye barn og personale.
- Overganger innad i barnehagen skjer fortrinnsvis i forbindelse med nytt barnehageår.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Det skal så langt det er mulig være med en kjent voksen når barn bytter avdeling.
- I mai/juni settes det av besøksdager til den nye avdelingen for at barna skal bli kjent med ny avdeling og nye voksne.
- Det gis mulighet for oppstartsamtaler med eventuell ny barnehagelærer i løpet av de første månedene etter bytte av avdeling.

7c overgang fra barnehage til skole

- Eidsvoll kommune har egen prosedyre på overgang fra barnehage til skole/ SFO. Denne finnes på Eidsvoll kommunes hjemmeside under barnehager; felles for styrere og eiere.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Barnehagen følger Eidsvoll kommunes beskrivelse i «Prosedyre for samarbeid og sammenheng i overgangen fra barnehage til skole/SFO»

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

- Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som planlegges og vurderes.
- Arbeidet skal gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.
- Barnehagen skal være en lærende organisasjon.
- Barnehagen skal sikre kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og grupper. Arbeidet baseres på observasjoner, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.
- Årsplanen skal være et arbeidsredskap for ansatte som beskriver hvordan barnehagen arbeider. Årsplanen skal inneholde progresjonsplan for arbeidet.
- Barn, foreldre og ansatte skal gis anledning til å påvirke arbeidet med årsplanen.
- Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet skal gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.
- Barnehagens praksis og verdiplattform vurderes jevnlig.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ansatte og foreldre inviteres til å komme med innspill til årsplanen på foreldremøter, på møter i samarbeidsutvalget, personalmøter og andre fora for personalet. Styrer leder dette arbeidet.
- For å nå målene i rammeplanen og årsplanen, dokumenterer personalet arbeidet iblant annet månedsplaner/ periodeplaner.
- Det pedagogiske arbeidet som er nedfelt i barnehagens pedagogiske planer vurderes månedlig ved hjelp av Råholtbråtan barnehages eget vurderings-skjema.
- Personalet observerer og har samtaler med barna. Dette skal gi barna mulighet for medvirkning i sin hverdag.
- Det legges til rette for at personalet deltar i veiledning og kompetanseutvikling.
- Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.

9. BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER

- Varierte arbeidsmåter skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barna muligheter for medvirkning.
- Arbeidsmåtene skal bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gi mulighet for nye erfaringer og opplevelser.
- Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring.
- Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal vi lære oss å utøve digital dømmekraft og barna skal få en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ved å ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ i barnehagens daglige arbeid, ivaretar vi barns medvirkning.
- Personalet skal tilrettelegge og inspirere for barnas lek og kreativitet.
- Personalet skal veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- Personalet skal stimulere barns undring og evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting.
- Barna skal bli kjent med ulike digitale verktøy.

- Personalet skal vise og utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk.
- Personalet skal ivareta barnas personvern.
- Personalet skal legge til rette for at barna utforsker, leker og lærer gjennom digitale uttrykksformer.

10. SATSINGSOMRÅDER

Psykososialt barnehagemiljø og pedagogisk analyse

Psykososialt barnehagemiljø

I 2020 ble Barnehageloven revidert. Et nytt kapittel VIII omhandler psykososialt barnehagemiljø.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.

«Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barn.»

Dette innebærer at:

- barnehagen har et ansvar for å følge med på hvordan alle barna har det.
- alle ansatte har en plikt til å gripe inn hvis et barn ikke har det bra.
- barnehagen må undersøke, og sette inn tiltak hvis et barn ikke har det bra.
- alle som jobber i barnehagen skal melde fra til styrer, hvis de får mistanke om et barn ikke har det trygt og godt.
- barnehagen må lage en skriftlig plan, hvis et barn ikke har det bra i barnehagen.
- barnehageeier har ansvar for at barnehagene følger reglene, og må legge til rette for at barnehagen oppfyller kravene i loven.
- når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Eidsvoll kommunes barnehager har startet et prosjekt i samarbeid med Høgskolen i innlandet som heter «Læring og utvikling i et inkluderende felleskap». Prosjektet går over 3 år og er digitalt. Noe av undervisningen foregår individuelt og noe skal drøftes avdelingsvis.

Pedagogisk analyse

Barnehagens psykososiale miljø skal kartlegges ved bruk av Pedagogisk analyse. Dette er et samarbeid mellom barnehage, skole og PPT/familiens Hus og ledes fra Høgskolen Innlandet. Dette er et prosjekt som støttes av Viken fylke og som også skal gå over 3 år. Pedagogisk analyse er et verktøy for å avdekke uønsket adferd og forandre på denne.

Pedagogisk analyse og forbedret praksis

«Læringsmiljø og pedagogisk analyse (L&P) legger til grunn at praksisforbedring skal bygge på gode pedagogiske analyser av egen praksis og utvikling av tiltak ut fra forskningsbasert kunnskap. Pedagogisk analyse innebærer at barnehagene og de ansatte tar utgangspunkt i kunnskap om sin egen virksomhet og utfordringer de står ovenfor. Det innsamles og anvendes data som grunnlag for å finne fram til hvilke faktorer som opprettholder utfordringene. Ut fra disse analysene skal det velges tiltak som gir en forbedret praksis og som dermed skal realisere målsettingene med L&P. Dette analysearbeidet foregår kollektivt i grupper av ansatte og ledere». Thomas Nordahl

Både ansatte, foreldrene og barna vil bli involvert i innhenting av data ved bruk av spørreundersøkelser.

11 PROGRESJONSPLAN FOR DE 7 FAGOMRÅDENE

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de 7 fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter. Eidsvoll kommune har satsning på realfag og lese-skrive plan.

Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.

Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskap og ferdigheter.

Konkretiseringer med HVORDAN OG HVORFOR dokumenteres i avdelingenes månedsplan/rapport etc.

Progresjonsplan 1-2 åringene

Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Kommunikasjon, tekst og språk	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknikk	Nærmiljø og samfunn
<p>Vi jobber med begrepene farge, form, størrelse, plass og antall</p> <p>Vi jobber med gjenkjennelse av grunnformene rundt trekantet- og firkant form</p> <p>Vi gjør enkle realfagseksperimenter</p>	<p>Vi setter ord på barnas følelsesuttrykk</p> <p>Vi veileder barna i hvordan de skal være med hverandre</p> <p>Vi introduserer barna for de forskjellige høytidene gjennom ulike matretter, sang, fortelling forming og drama</p>	<p>Vi setter ord på det som skjer i hverdagen, handlinger, gjenstander, og ulike begreper</p> <p>Vi lærer navnene til hverandre</p> <p>Vi leser og ser i peke- og bildebøker med enkel tekst</p> <p>Vi har bøker tilgjengelig for barna</p> <p>Vi leker med rim og regler</p> <p>Vi bruker bevegelser, konkrete figurer og bilder for å illustrere eventyr, fortellinger og sanger</p>	<p>Vi legger til rette for turer som er tilpasset barnas motoriske utvikling.</p> <p>Vi tilrettelegger det fysiske miljøet på basen, slik at det blir rom for tumlelek.</p> <p>Gjennom benevning, rim, regler, sanger og danseleker setter vi ord på ulike kroppsdelar.</p> <p>Vi introduserer barna for matvarer med ulik konsistens og smak</p> <p>Oppmuntrer barna til å smake på nye ting, og har et variert kosthold.</p> <p>Vi utvikler forståelse og respekt for egen og andres kropp</p> <p>Vi stimulerer barns utelek ved å legge til rette for allsidig utelek, tilpasset barns aldre og utviklingsnivå.</p>	<p>Vi legger til rette for fantasilek gjennom tilgjengelig utstyr og rekvisitter.</p> <p>Barna får erfaring med ulike formingsaktiviteter og utforsker ulike materialer.</p> <p>Barna får oppleve ulike musikkjangere</p> <p>Barna får kjennskap til ulike eventyr og fortellinger.</p>	<p>Vi går på turer i nærområdet</p> <p>Barna er ute i all slags vær hvor de får sanse, erfare og oppleve regn, is, vind, sol og snø</p> <p>Barna får kjennskap til kildesortering.</p> <p>Vi veileder barna til å ta vare på lekene ved å rydde etter lek og aktiviteter</p>	<p>Vi går på turer i nærmiljøet, og besøker de samme stedene flere ganger, slik at barna opplever gjenkjennelse og trygghet</p> <p>Barna skal føle trygghet til egen avdeling, barnegruppa og personalet.</p>

Progresjonsplan 3-4 åringene

Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Kommunikasjon, tekst og språk	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknikk	Nærmiljø og samfunn
<p>Vi jobber med begreper som farger, form, størrelse, plass, stilling, retning, antall (BU-modellen).</p> <p>Vi øver på tall og å telle ulike mengder.</p> <p>Vi bruker sanger med bevegelse og tall.</p> <p>Barna skal lære å følge enkle instruksjoner i forhold til BU-modellen.</p> <p>Vi bruker matematiske begreper med barna.</p> <p>Vi gjør realfagseksperimenter og undrer oss sammen med barna.</p>	<p>Vi snakker om følelser og hvordan vi er mot hverandre.</p> <p>Vi undrer oss sammen med barna om det som skjer i barnehagen.</p> <p>Vi undrer oss sammen med barna rundt mulige konsekvenser knyttet til de valgene vi tar og handlingene vi gjør.</p> <p>Vi lærer barna om flerkulturelt samfunn med å fokusere på merkedager og høytider.</p>	<p>Vi setter ord på handlinger og følelser.</p> <p>Vi leser bøker sammen med barna som er tilpasset 3-4-åringen.</p> <p>Vi leker med bokstaver.</p> <p>Vi samtaler med barna, og støtter oppom samtaler barna imellom.</p> <p>Vi synger og bruker regler.</p> <p>Vi forteller eventyr, bruker konkrete og dramatiserer disse sammen med barna.</p> <p>Vi undrer oss over ting sammen med barna, og setter navn på det vi ser.</p> <p>Vi bruker over og underkategorier bevisst i samtale med barna.</p>	<p>Vi bruker barnehagens område både ute og inne for ulike fysiske tilrettelagte aktiviteter (f.eks. hinderløype og lek med ball).</p> <p>Vi bruker turområdet for å øve og gå i ulendt terreng og bli kjent med skog og mark.</p> <p>Gjennom samtaler, bruk av bøker o.l utvikler barna forståelse for kroppens funksjoner og sammenheng.</p> <p>Barna skal få være med å planlegge og gjennomføre matlaging.</p> <p>Vi snakker om hvor maten kommer fra.</p> <p>Vi synger og danser med barna og tar i bruk hele kroppen.</p>	<p>Vi dramatiserer ulike eventyr/fortellinger sammen med barna.</p> <p>Barna skal få utforske og få erfaringer med bruk av ulikt materiell, redskap og teknikker.</p> <p>Vi introduserer sanger med bevegelser og snakker om innholdet.</p> <p>Vi går igjennom ulike musikkjangrer.</p> <p>Vi gir tid og rom til improvisasjon, spontanitet og kreativitet.</p>	<p>Barna er på tur i nærmiljøet og turer i skogen og akebakken.</p> <p>Barna skal få utforske og eksperimentere med ulike redskaper, teknologi, materialer og fenomener.</p> <p>Barna utforsker insekter/småkryp.</p> <p>Få en begynnende forståelse om hvorfor vi sorterer søppel og hvorfor det er viktig at vi tar vare på det som er rundt oss. (leker, møbler o.l.)</p> <p>Lage mat på tur.</p>	<p>Vi går på turer i nærmiljøet (skogen, akebakken, lekeplasser, biblioteket, skolen etc).</p> <p>Barna skal bli kjent med lokal bygdehistorie ved å besøke Bygdetunet etc.</p>

Progresjonsplan 5-6 åringene

Antall, rom og form	Etikk, religion og filosofi	Kommunikasjon, tekst og språk	Kropp, bevegelse, mat og helse	Kunst, kultur og kreativitet	Natur, miljø og teknikk	Nærmiljø og samfunn
<p>Vi jobber med begreper som farger, form, størrelse, plass, stilling, retning, antall (BU-modellen).</p> <p>Vite forskjellen på det som har hendt og det som skal hende (tid).</p> <p>Vi bruker matematiske begreper med barna.</p> <p>Jobbe med tallsymboler og mengdeforståelse.</p> <p>Vi gjør realfagseksperimenter og undrer oss sammen med barna.</p> <p>Vi Puzzler og spiller spill.</p> <p>Vi legger til rette for konstruksjonslek.</p>	<p>Vi lærer barna om likeverd og respekt for medmennesker.</p> <p>Vi snakker med barna om følelser og hvordan man behandler hverandre.</p> <p>Vi vil gi barna rom for å løse konflikter og utfordringer på egen hånd, ved behov gir vi barna veiledning.</p> <p>Vi markerer merkedager og høytider, og barna er mer deltakende i selve markeringene.</p> <p>Vi markerer samefolkets dag.</p> <p>Vi har fokus på å forebygge mobbing sammen med førskolebarna.</p>	<p>Vi setter ord på våre handlinger og følelser.</p> <p>Vi leser og ser i bøker sammen med barna.</p> <p>Vi har bøker tilgjengelig for barna.</p> <p>Barna er med på å skape egne tekster og fortellinger.</p> <p>Barna øver på å ta imot og gi beskjeder/tilbakemeldinger.</p> <p>Vi oppmuntrer barna til å gjenfortelle historier og eventyr.</p> <p>Vi øver på å gjenkjenne bokstaver og skrive navnet vårt.</p> <p>Introduserer barna for vitser, gåter, rim og regler.</p>	<p>Utelek hver dag.</p> <p>Ukentlige turer ute i skog og mark.</p> <p>Barna får tilbud om varierte vinteraktiviteter.</p> <p>Fokus på selvstendighet ved toalettbesøk og påkledning.</p> <p>Vi legger til rette for regellek, ballspill o.l i grupper og ute.</p> <p>Filosofere og reflektere videre rundt kropp, identitet, kjønn, liv og død.</p> <p>Fokus på selvstendighet under måltidene. Barn som får delta i matlaging.</p> <p>Vi bruker musikk, dans og sang med barna.</p>	<p>Få erfaring med å snakke i en gruppe.</p> <p>Barna skal få erfaring med å bruke sang og musikk i ulike sammenheng.</p> <p>Barna skal lære og utforske med farger.</p> <p>Barna skal gis tid og rom for spontan kreativitet.</p> <p>Barna skal lære å uttrykke seg gjennom dramatisering.</p> <p>Barna får prøve ulike formingsmaterialer og teknikker.</p> <p>Lager pynt og gaver i forbindelse med jul og påske.</p>	<p>Barna skal gjennom turer i naturen, samtaler, bøker o.l. få en forståelse av årets gang og naturens kretsløp.</p> <p>Barna skal få utforske og eksperimentere.</p> <p>Barna skal få en forståelse av konsekvensene av forurensning og hvorfor og hvordan vi kan ta vare på miljøet vårt.</p> <p>Gjenvinning.</p> <p>Vi går på turer i nærområdet der vi blir kjent med dyreliv og flora.</p> <p>Vi følger trafikkopplæringsplanen.</p> <p>Lage mat på tur.</p> <p>Snekring, spikking og saging.</p>	<p>Vi går på turer i nærmiljøet (skogen, akebakken, lekeplasser, biblioteket, skolen etc).</p> <p>Barna skal bli kjent med lokal bygdehistorie ved besøke og få omvisning i Eidsvollsbygningen etc.</p> <p>Barna skal vite at Råholt er et sted i Eidsvoll kommune, som Norges grunnlovsbygd.</p> <p>Turer skal være til steder som er i barnas interessefelt. De skal i større grad selv være med på å bestemme hvor turene skal gå og være med på å planlegge disse.</p> <p>Barna skal bli kjent med kollektivtransport.</p>

ÅRSHJUL FOR REALFAG, ARBEID MED SPRÅK OG LEK

SEPTEMBER:

Realfag/språk

Farger.

- Hva skjer når vi blander forskjellige farger? Ulike materialer for eksempel maling, blyanter, vokskritt, oljestifter, vannfarger, kreppapir.
- Farge i vannet på en blomst.
- Hvilke farger kan vi få fra ulike sorter mat/blomster (rødløk, rødbeter, te, blomster og blåbær m.m)
- Bevisstheten til hvordan vi snakker om farger (bilen har rød farge).
- Finne farger på avdelingen, klærne, ute på tur, ting vi spiser.
- Ta bilder av det vi finner, hvilken farge har det?
- Bruke bøkene om Nelly og Hamza om farger.
- Bruke andre bøker om farger.
- Formingsaktiviteter med farger.
- Bruk brettspill som handler om farger, for eksempel. Quips, ludo, lotto etc.

Månedens eksperiment:

- **Marihønene:** Skittels.
- **Revene:** Blomst som blir farget av vannet. Farger i prisme. (Lys i permen).
- **Tretopp-klubben:** Glass med vann med to farger, får en tredje farge i midten.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på alderstypiske trekk hos barnet og lekemiljøer.

OKTOBER:

Realfag/språk

- **Former.**
- Hva heter de ulike formene? Hvordan ser de ut? Bruk etternavnene på formene (rund form).
- Formingsaktiviteter, klippe ut, tegne og fargelegge.
- Lage former med piperensere
- Hvilke former finner vi rundt i bhg, ute, hjemme?
- Sammenligne former. Eks. stor og liten trekant. (Undersøke former.)
- Tomme og fulle former. Hva kan man fylle den tomme formen med? Hva kan man ta ut av den fulle formen?
- Finne former vi har på avdelingen, på klærne, ute på tur, ting vi spiser
- Bruke bøkene om Nelly og Hamza om former.
- Bruke andre bøker om former.
- Bruk korktavler og spikre fast ulike former

Månedens eksperiment:

- **Marihønene:** Puttekasse. Hvor høyt tårn kan vi bygge med ulike former?
- **Revene:** Hvilken form triller fortest gjennom røret?
- **Tretopp-klubben:** Vann forsøk 3, med pepper. Dansende fyrstikker.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på alderstypiske trekk hos barnet og lekemiljøer, hva innbyr rommet til?

NOVEMBER:

Realfag/språk

- **Plass.**
- Foran, bak, under, over, ved siden av, etter etc
- Bruk gjerne formene og fargebamsene for å vise.
- Bruk bøker om plassering.
- Hvordan finner vi ting plassert rundt om i barnehagen, ute, hjemme?
- Finne plasseringer av ting på avdelingen, klær, bestikk, leker, ting vi finner ute på tur, ting vi spiser.
- Hvor lang fra hverandre må vi stå for at vi ikke kommer borti hverandre?
- Hvor mange bamser får plass i en pappeske?
- Bruke bøkene om Nelly og Hamza om plassering.
- Lage hinderløype til barna, til kosebamser eller dukker.
- Spille brettspill.

Månedens eksperiment:

- **Marihønene:** Lek med plasseringer.
- **Revene:** Finne riktig tyngdepunkt, hvor er riktig plassering?
- **Tretopp-klubben:** Mynt som forsvinner.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på barns medvirkning og tilgjengelighet i rommet.

DESEMBER:

fokus på tradisjoner/norsk kultur og forming

Språk, realfag og lek er viktige elementer i alt vårt arbeid og skal implementeres i førjulstiden.

Aktiviteter som barna får tilbud om å være med på vil være baking, lage enkle gaver og julepynt. Vi vil ha adventssamlinger, synge julesanger, lese bøker og høre julefortellinger. Vi har tre felles arrangementer i desember: Markering av st. Lucia, nissefest for barna og julebord for barna.

Realfag/språk

- **Størrelse og antall.**
- Vi teller alt rundt oss, bruk fingre, terninger, gjenstander vi har rundt oss, tell ting ute når vi er på tur, tell når vi spiser, tell bordsetning,
- Vi ser på størrelser og antall sammen og hver for seg, eks. bjørner i ulike størrelse og farge.
- Hvor stor kan en ballong bli?
- Hvor høyt kan vi hoppe? Hvor mange ganger kan vi hoppe?
- Tenk tall og telling.
- Spille brettspill med terning, lag enkle spill med barna, puslespill.
- Vi sammenligner høyde, antall, størrelse m.m

Månedens eksperiment:

- **Mariehønene:** Hvor mange gjenstander kan vi fylle en eske med?
- **Revene:** Flyt eller synk med store og små ting.
- **Tretopp-klubben:** Luftputeballonger.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på barnas medvirkning og fleksibilitet i rommet, fks, lekekasser.

FEBRUAR:

Realfag/språk

- **Stilling og retning.**
- Bruk gjerne kroppen vår, bruk barna, bruk de ulike formene og fargebamsene for å vise.
- Bruk gjerne bøker om stilling og retning.
- Hvilken retning og stilling har tingene rundt om i barnehagen, ute, hjemme og på tur?
- Hvilken retning er huset vårt i forhold til barnehagen?
- Vår egen stilling når jeg står, ligger, sitter lener meg osv.
- Finne retninger på ting på avdelingen, klær, bestikk, leker, ting vi finner ute på tur, ting vi spiser.

Månedens eksperiment:

- **Mariehønene:** Ballongferden.
- **Revene:** Vannglasset der vannet renner feil vei + dansende rosiner/druer.
- **Tretopp-klubben:** Vulkanen.

Lek

Denne måneden har vi fokus på å følge barnas interesser og fleksibilitet i rommet, fks lekekasser og innredning

MARS:

Realfag/språk

- **Lyd.**
- Hvordan bruker vi øret vårt? Se på ulike illustrasjoner på nett, bøker etc.
- Hvilke lyder kan vi høre inne i barnehagen, ute etc.
- Hva skjer når vi holder oss for ørene?
- Hvilke lyder kan vi lage med kroppen?
- Lage egne instrumenter, bruke både egenproduserte og andre forskjellige instrumenter.
- Lag lydeksperimenter: se forsøkspermen.
- Bruk bøker og spill med tema lyd.
- Vi gjetter lyden (kims lek med lyd).
- Vi spiller musikk og/ eller synger med høy og lav lyd. Hvor lavt kan musikken være før vi ikke hører den.

Månedens eksperiment:

- **Mariehønene:** Ballong med mutter.
- **Revene:** Syngende vannglass + Støy fra en eske.
- **Tretopp-klubben:** Kirkeklokke + Sugerørpipe.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på å følge barnas interesser og tilgjengelighet i rommet.

APRIL, MAI og JUNI:

Realfag/språk

- **Smak, lukt og kategorisering.**
- Hvilke lukter har vi rundt oss? Både ute og inne.
- Hvilke smaker har vi rundt oss? Både ute og inne.
- Søtt, salt, surt og bittert. Hva smaker og lukter godt/ vondt for deg?
- Smaksleken. Forslag: sukker, salt, sitron, syltetøy, sur agurk, grapefrukt, ruccula-salat.
- Lukteleken. Forslag, egg, syltetøy, kaviar, sjokolade, leverpostei, rødbeter, makrell i tomat, mjølk, saft, vann.
- Hva er i begreper som klær ute/inne, bestikk, servise, pålegg, dyr etc.
- Bruk kjempeboken med lotto og se på bilder. Bruk boken alternativt, ha samtaler med barna.
- Sortering av: farger, dyr, former, stor/liten, søppel (plast, papp, mat, rest).

Månedens eksperiment:

- ***Marihønene***: Smaks og lukte leken.
- ***Revene***: Smaks og lukteleken.
- ***Tretopp-klubben***: Ha smaksleken uten å kjenne lukten.

Lek

- Denne måneden har vi fokus på barnas lekekompetanse og tilgjengelighet.

BARNEHAGEÅRET 2021 - 2022

Smitteverntiltak i forhold til Covid 19 kan medføre endringer

HVA	NÅR	FOR HVEM
Oppstart – bli kjent	august/september	Barn, foreldre, ansatte
Planleggingsdager	16. og 17. august	Ansatte
Brannvernuke	september	Barn og ansatte
Foreldremøte	Uke 39. Avdelingsvis	Foreldre og pedagogiske ledere
FN-dagen. Vi markerer denne dagen med å ha fokus på temaet «Barns rettigheter»	22. oktober Tema-arbeid i uke 42/43	Barn, foreldre og ansatte
Planleggingsdag	17. november	Ansatte
Nissefest	9. desember	Barn og ansatte
Lucia	13. desember	Barn, foreldre og ansatte
Julebord	21. desember	Barn og ansatte
Planleggingsdag	31. januar	Ansatte
Samefolkets dag	4. februar	Barn og ansatte
Karneval	februar	Barn og ansatte
Ski/akedag	februar/mars	Barn og ansatte
Barnehagedagen	mars	Barn og ansatte
Foreldremøte	Mars. Avdelingsvis eller felles ift smitteverntiltak	Foreldre og pedagogiske ledere
Påskefrokost	7. april	Barn, foreldre og ansatte
Dugnad	mai – uke 18/19	Barn, foreldre og ansatte
Planleggingsdag	6. mai	Ansatte
17. mai-markering	16. mai	Barn og ansatte
Sommerfest	juni	Barn, foreldre og ansatte